

Troballes monetàries XXVI

TROBALLA DE SEGÒVIA

M. CRUSAFONT

Núm.: AN-78

Lloc: Província de Segòvia, a uns trenta quilòmetres de la capital

Composició: Florí d'or de Saragossa de Pere III

Dates límit: 1369-1372

Data més probable de la pèrdua: s. XIV

Localització: Desconeguda

Data de la troballa: Recent

Circumstàncies de la troballa: En superfície, casualment

Descripció:

Florí d'or de Pere III de Saragossa i amb contramarca escut català a l'anvers.
Làmina, 1.

a/ S.IOHA-NNES.B. C (la C, gòtica) S. Joan, dret, de front, portant una creu

A l'esquerra contramarca d'escut català en cairó

r/+ARAG-OREX.P. Llir que omple el camp

Pes: – g Ø = – mm Inèdit (com el Crus/Com-20, però contramarcats)

Comentaris:

Un amable comunicant ens ha fet arribar una il·lustració de la peça que descriuim i que va poder obtenir d'un exemplar vist en mans d'un comerciant, però amb la informació que procedia de la província de Segòvia, on havia estat trobada no lluny de la capital, a uns trenta quilòmetres. No va poder, però, donar-me'n més informacions com ara el pes o el diàmetre perquè quan les hi vaig demanar i va tornar a casa del comerciant, la peça ja havia estat venuda. És per aquesta raó que no hem pogut donar les característiques físiques de la peça.

Com a troballa és molt interessant perquè ens dóna un testimoni material de la tan ben establerta circulació del florí català, el *florín del cuño de Aragón* segons apareix a la documentació castellana, en terres de Castella. De fet, fins ara només ens constaven les troballes de Burgos, Sòria i Rota, a Andalusia, la primera un tresoret de 28 peces i les altres dues individuals.

La peça, però, també té interès en si mateixa ja que és la primera vegada que apareix la contramarca de l'escudet català sobre un florí del temps de Pere III i també sobre un florí de la seca de Saragossa. Amb l'afegit de la peça actual, el total de florins catalans coneguts amb la contramarca de l'escut català és el següent:

Regnat	Seca	Referència
Martí I?	Barcelona	Crus/Co-40
Martí I	Mallorca	Crus/Co-48
Joan I	Mallorca	Addenda, Co/Crus-1
Pere III	Saragossa	La peça ara descrita

No hi ha cap informació documental que justifiqui aquesta contramarca. Cal dir, però, que fou un contramarcant curós ja que totes les peces porten la contramarca en la mateixa posició: a l'anvers i a l'esquerra de sant Joan. La migrada evidència numismàtica actual ens diu, també, que el contramarcant ha d'ésser del temps de Martí I o poc posterior. D'una banda perquè els florins de Joan I i de Pere III amb la marca apareixen amb fort desgast, però de l'altra, perquè el fet que encara correguessin els florins a nom de Pere III tampoc ens permet d'allunyar-nos massa d'aquest regnat. Per tant hem de pensar en una disposició per marcar els florins del temps de Martí I o bé de Ferran I o bé dels primers temps d'Alfons el Magnànim. La motivació de la contramarca la desconeixem i la migradesa d'exemplars que la porten fan pensar en una actuació de caràcter local, però d'un lloc prou ben actiu comercialment com per abastar peces de Barcelona, Mallorca i Saragossa.

Bibliografia:

- CRUSAFONT, M.; COMAS, Rafel, *El florí d'or català: Catalunya, València, Mallorca*, IEC, Societat Catalana d'Estudis Numismàtics (IEC), Barcelona 1996.
- COMAS, Rafel; CRUSAFONT, M., «Noves aportacions al recull dels florins catalans», *Acta Numismàtica*, 32, IEC, Societat Catalana d'Estudis Numismàtics (IEC), Barcelona 2002, p. 79-90.

TROBALLES DE SENTMENAT

M. CRUSAFONT

Núm.: AN-79**Lloc:** Església vella de Sentmenat (Vallès Occidental)

Composició: Grup 1; Diner d'argent de Barcelona de Borrell II (997-942). Làmina, 2.
 Grup 2; Òbol o diner de Barcelona d'Alfons III (1327-1336)
 Grup 3; Grup acumulatiu que conté:

- 1 diner de València de Jaume I (1213-1276)
- 1 diner de Barcelona de Carles I (1516-1558)
- 3 diners de Girona de Carles I (1516-1558)
- 3 diners de Girona de Felip I (1556-1598)
- 1 doble tornès de Lluís XIII de França del 1619
- 2 diners, un de fals, de València de Felip III (1621-1665)
- 1 ardit de Barcelona de Lluís XIV del 1648
- 1 sisè de Barcelona de Lluís XIV del 1648
- 1 diner jaquès de Carles II (1665-1700)
- 2 ardis ressellats de l'arxiduc Carles del 1708

Dates límit: Cada peça segons cronologia**Data més probable de la pèrdua:** Cada peça segons cronologia**Localització:** Museu de Sentmenat**Data de les troballes:** 1990-1995**Circumstàncies de la troballa:** Excavació arqueològica**Descripció:**

Grup 1; diner d'argent de Barcelona de Borrell II (997-942)

a/ (signes il·legibles) Tres anells en triangle

r/ (signes il·legibles) Creu interior

Pes: – g Ø = – mm EVS, p. 66